

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO

**ustaleń projektu miejscowego planu zagospodarowania
przestrzennego dla wyodrębnionych obszarów
w gminie Marciszów**

Opracowanie:

mgr inż. Rafał Odachowski

WROCŁAW 14.02.2025

Spis treści

1. Wprowadzenie.....	3
1.1. Podstawa prawna, cel i zakres opracowania	3
1.2. Opis metod pracy	4
1.3. Informacje o zawartości i głównych celach projektu MPZP	5
1.4. Informacje zawarte w prognozach oddziaływania na środowisko sporządzonych dla innych dokumentów powiązanych z projektem MPZP	6
2. Ocena stanu i funkcjonowania środowiska	7
2.1. Charakterystyka środowiska	7
2.2. Stan środowiska i występujące zagrożenia	13
2.3. Tendencje przeobrażeń przy braku realizacji MPZP	18
3. Analiza ustaleń planu i ocena zgodności z uwarunkowaniami ekofizjograficznymi	19
4. Przewidywany wpływ realizacji ustaleń projektu MPZP na środowisko	22
4.1. Analiza wpływu ustaleń planu na środowisko	22
4.2. Oddziaływanie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego poza obszarem opracowania	26
4.3. Informacje o możliwym transgranicznym oddziaływaniu na środowisko	26
4.4. Oddziaływanie na formy ochrony przyrody	26
4.5. Kompleksowa ocena skutków wpływu ustaleń MPZP na środowisko	31
5. Metody analizy realizacji postanowień projektu planu	33
6. Przedstawienie rozwiązań mających na celu zapobieganie, ograniczenie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko	34
7. Przedstawienie rozwiązań alternatywnych do rozwiązań zawartych w projekcie MPZP	35
8. Analiza i ocena celów ochrony środowiska ustanowionych na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym istotnych z punktu widzenia projektowanego dokumentu	35
9. Streszczenie	38
10. Spis literatury	39

1. Wprowadzenie

1.1. Podstawa prawna, cel i zakres opracowania

Obowiązek sporządzenia prognozy oddziaływania na środowisko ustaleń projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego wynika z art. 46 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko, która jednocześnie ustala zakres merytoryczny opracowania. Oświadczenie autora o spełnieniu wymagań, o których mowa w art. 74a ust. 2 wspomnianej ustawy, stanowi załącznik do prognozy.

Zgodnie z ustawą z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym prognozę oddziaływania na środowisko sporządza organ opracowujący projekt miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego (w skrócie MPZP).

Prognoza obejmuje obszar objęty projektem MPZP, którego sporządzenie zostało zainicjowane uchwałą Nr LXV/397/2024 Rady Gminy Marciszów z dnia 22 marca 2024 roku. Podjęcie uchwały ma na celu dokonanie zmian w obowiązującym miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego gminy Marciszów (Uchwała nr XLV/272/2001 z 28 grudnia 2001r.)

Celem sporządzenia prognozy jest ocena skutków (zarówno negatywnych, jak i pozytywnych), jakie mogą wynikać z projektowanego przeznaczenia terenów oraz realizacji ustaleń projektu planu na środowisko, a w szczególności na różnorodność biologiczną, ludzi, zwierzęta, rośliny, wodę, powietrze, powierzchnię ziemi, krajobraz, klimat, zasoby naturalne oraz zabytki, z uwzględnieniem wzajemnych powiązań między tymi elementami.

W opracowaniu przedstawiono analizę stanu i funkcjonowania środowiska, jego zasobów oraz uwarunkowań przyrodniczych. Prognoza ocenia rozwiązania funkcjonalno-przestrzenne i inne ustalenia zawarte w projekcie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego pod kątem zgodności z uwarunkowaniami ekofizjograficznymi, zgodności z przepisami prawa dotyczącymi ochrony środowiska oraz ochrony różnorodności biologicznej. Prognoza identyfikuje przewidywane zagrożenia dla środowiska, które mogą powstać na terenach znajdujących się w zasięgu oddziaływania wynikającego z realizacji ustaleń MPZP.

1.2. Opis metod pracy

W trakcie przygotowania niniejszego opracowania rozpoznano walory i zasoby przyrodnicze, stan zagospodarowania, walory krajobrazowe, stan środowiska i istniejące zagrożenia oraz uciążliwości dla środowiska i zdrowia człowieka. Zastosowana w prognozie metoda polega na porównaniu aktualnego funkcjonowania obszaru z funkcjonowaniem przewidywanym jako skutek realizacji ustaleń planu.

Realizacja ustaleń zawartych w projekcie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego spowoduje zróżnicowane zmiany w środowisku. Ich charakter, intensywność oraz zasięg uzależniony będzie od faktycznego sposobu zagospodarowania terenu oraz stopnia realizacji zapisów zawartych w projekcie planu miejscowego.

Ocenę następstw realizacji ustaleń planu dokonano z podziałem ze względu na wpływ na poszczególne elementy środowiska przyrodniczego i antropogenicznego (w tym na zdrowie ludzi) znajdującego się w obrębie granic omawianego obszaru, uwzględniając wzajemne zależności między nimi. Wpływ na środowisko skutków realizacji planu różnicuje się w zależności od:

- bezpośrednio oddziaływania – bezpośrednie, pośrednie, wtórne, skumulowane;
- okresu trwania oddziaływania – długoterminowe, średnioterminowe, krótkoterminowe;
- częstotliwości oddziaływania – stałe, chwilowe;
- charakteru zmian – pozytywne, negatywne, bez znaczenia;
- zasięgu oddziaływania – miejscowe, lokalne, ponadlokalne, regionalne, ponadregionalne;
- trwałości przekształceń – nieodwracalne, częściowo odwracalne, odwracalne, możliwe do rewaloryzacji;
- intensywności przekształceń - nieistotne, nieznaczne, zauważalne, duże, zupełne.

Oddziaływanie na poszczególne komponenty środowiska zgodnie z przyjętymi założeniami przedstawiono również w formie tabelarycznej.

1.3. Informacje o zawartości i głównych celach projektu MPZP

Zgodnie z ustawą o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego ma na celu ustalenie przeznaczenia terenu, rozmieszczenie inwestycji celu publicznego oraz określenie sposobów zagospodarowania i warunków zabudowy terenu. Ustalenia projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego zawarto w projekcie tekstu uchwały oraz na projekcie rysunku planu.

Na przedmiotowym terenie obowiązuje zmiana miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Marciszów, przyjęta Uchwałą Nr XLV/272/2001 Rady Gminy Marciszów z dnia 28 grudnia 2001 r. (Dz. Urz. Woj. Dolnośląskiego Nr 34 z dnia 27 marca 2002, poz. 882).

Celem sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego jest odpowiedź na wnioski właścicieli zgłaszających potrzeby inwestycyjne oraz lokalnych społeczności wyrażających obawy dotyczące ochrony środowiska, przyrody i krajobrazu, a tym samym dokonanie korekty ustaleń dotychczas obowiązującego na tych terenach ww. planu miejscowego, w dostosowaniu do obecnej polityki przestrzennej gminy wyrażonej w Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Marciszów. Jak również pozostałe ujęte w niniejszym uzasadnieniu kwestie związane z zasadami kształtowania polityki przestrzennej na obszarze.

Zakres opracowania obejmuje następujące obszary:

1. Załącznik graficzny nr 1: teren przeznacza się w większości pod łąki i pastwiska zieleni naturalną (bez zmian w zagospodarowaniu), natomiast część terenu po stronie południowej stanowić będzie miejsce rozwoju zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej. Zachowuje się przebieg drogi przebiegającej wzdłuż północnego odcinka granicy planu.
2. Załącznik graficzny nr 2: zachowuje się przebieg cieku oraz elektrownię wodną (teren usług) wprowadzając możliwość realizacji funkcji mieszkaniowej oraz rozwój zabudowy usługowej.
3. Załącznik graficzny nr 4: cały teren przeznacza się pod zabudowę przemysłową, składy i magazyny lub usługi oraz rozwój układu drogowego. Fragment w części wschodniej przeznacza się pod stację paliw.
4. Załącznik graficzny nr 5: będzie to miejsce rozwoju zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej.

5. Załącznik graficzny nr 6: teren przeznacza się pod zabudowę mieszkaniową jednorodzinną oraz drogi dojazdową i wewnętrzną. Zachowuje się istniejący teren mieszkaniowy.
6. Załącznik graficzny nr 7: na terenach rolnych w części południowej planuje się zabudowę mieszkaniową jednorodzinną. W dotychczasowym użytkowaniu utrzymuje się istniejące lasy oraz większość terenów łąk i pastwisk.

W planie miejscowym stwarza się odpowiednie warunki dla rozwoju wymienionych funkcji oraz odpowiedniego wyposażenia terenów w systemy infrastruktury technicznej i drogowej. Ustala się również podstawowe wymagania dotyczące zachowania ładu przestrzennego i ochrony środowiska.

Podstawowym dokumentem, do którego nawiązuje plan miejscowy, jest Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Marciszów. Zgodnie z przyjętym dokumentem, rozpatrywany obszar znajduje się w obrębie terenów przeznaczonych na cele inwestycyjne oraz leśnych.

1.4. Informacje zawarte w prognozach oddziaływania na środowisko sporządzonych dla innych dokumentów powiązanych z projektem MPZP

Zgodnie z art. 52 ust 2 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko, w prognozie oddziaływania na środowisko uwzględnia się informacje zawarte w prognozach oddziaływania na środowisko sporządzonych dla innych, przyjętych już, dokumentów powiązanych z projektem dokumentu będącego przedmiotem postępowania.

Na omawianym terenie obowiązuje miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego, dla którego wykonano prognozę oddziaływania na środowisko. Opracowanie to nie było dostępne w trakcie sporządzania niniejszej prognozy.

2. Ocena stanu i funkcjonowania środowiska

2.1. Charakterystyka środowiska

Położenie geograficzne i administracyjne, zagospodarowanie

Obszar opracowania tworzy sześć jednostek przestrzennych położonych w następujących obrębach: nr 1 – Pastewnik; nr 2, 5 – Ciechanowice; nr 4 – Pustelnik; Domanów; nr 6 – Pustelnik; nr 7 – Wieściszowice. Poniżej zawarto krótką charakterystykę poszczególnych terenów:

1. Nr 1 - Jest to teren niezabudowany, pokryty użytkami rolnymi. Na obrzeżu rosną zadrzewienia. Obszar przylega do lasu. W otoczeniu zabudowa mieszkaniowa oraz tereny rolne.
2. Nr 2 - Przestrzeń tworzą obiekty elektrowni wodnej utworzonej na rz. Młynówka, która jest odnogą rzeki Bóbr.
3. Nr 4 - Obszar tej jednostki tworzą rozległe powierzchnie użytków rolnych wykorzystywanych jako pola uprawne. Przestrzeń urozmaicają dolinki rowów. Od zachodu obszar przylega do lasu, zaś od wschodu do zabudowań wsi.
4. Nr 5 - Pojedyncza działka rolna, niezabudowana w ciągu zabudowy usytuowanej przy drodze gminnej. W otoczeniu występują tereny rolne i zabudowania wsi.
5. Nr 6 - Teren tworzą użytki rolne położone pomiędzy lasem a ciekim Bobrek, który przepływa wzdłuż drogi gminnej. W północnej części obszaru mieści się teren zabudowy mieszkaniowej (pojedynczy budynek).
6. Nr 7 - Znajdują się tu użytki rolne, których krajobraz urozmaicają lasy. Teren jest niezabudowany, znajduje się w północnej części wsi.

Gmina Marciszów położona jest w południowej części województwa dolnośląskiego, w powiecie kamiennogórskim.

Według podziału Polski na jednostki fizyczno-geograficzne (klasyfikacja Kondrackiego), obszar objęty opracowaniem należy do mezoregionu Kotliny Marciszowskiej, które wchodzi w skład makroregionu Sudety Środkowe.

Rzeźba terenu i budowa geologiczna

Gmina położona jest w północno – zachodniej części Sudetów w Kotlinie Marciszowskiej, otoczonej od wschodu Górami Wałbrzyskimi, następnie od północnego zachodu Rudawami Janowickimi i Grzbietem Wschodnim Gór Kaczawskich oraz od wschodu Pogórzem Bolkowskim. Rzeźba terenu gminy buduje podstawowe komponenty lokalnego krajobrazu, który kształtują liczne porośnięte lasami i śródpolnymi zadrzewieniami wzgórza o wysokości do 870 m n.p.m. Wzgórza te są częścią pasm górskich otaczających Kotlinę Marciszowską, będących przykładami średnio wysokich pasm Sudetów Zachodnich. Charakteryzują ją porośnięte lasami świerkowymi stoki oraz wcięte doliny potoków spływających bezpośrednio do Bobru. Obecnie ukształtowanie rzeźby tego obszaru nastąpiło w plejstocenie, kiedy obszar Dolnego Śląska kilkakrotnie został pokryty lodowcami. Wystające ponad lodowiec szczyty Sudetów były poddane długim wahaniom temperatury oraz działaniu innych czynników atmosferycznych. Spowodowało to, iż odporne na zwietrzenie skały magmowe, skały osadowe, łupki, zlepieńce i piaskowce górnokarbońskie popękały. Ten różnobarwny materiał skalny został przeniesiony w dolinę Bobru. Strukturę geologiczną terenów gminy tworzy głównie grupa zlepieńców górnego karbonu, przecięta utworami okresu trzeciorzędu i czwartorzędu, piaskami, żwirami i madami rzecznyymi, wyścielającymi dno doliny Bobru. Strukturę masywu Wielkiej Kopy, zamykającej tereny gminy od zachodu tworzą amfibolity dewońskie i staropaleozoiczne oraz różne odmiany łupków chlorytowych, zawierające w różnych proporcjach wstawki kwarcu i plagioplazów. Oprócz tych utworów w paśmie Wielkiej Kopy można spotkać wulkanity, reprezentowane przez keratofity kwarcowe i ich tufy, a także różne odmiany amfibolitów i zieleńców.

Wody powierzchniowe i podziemne

Przez teren gminy przepływa rzeka Bóbr, będąca zarówno jej główną osią ekologiczną jak i hydrograficzną. Niestety wody tej rzeki nie odpowiadają obowiązującym normom pod względem fizyko – chemicznym i bakteriologicznym. Oceny takiej można dokonać na podstawie badań fizyczno – chemicznych, hydrobiologicznych i bakteriologicznych, prowadzonych w ramach monitoringu podstawowego i regionalnego. W ocenie jakości wód ww. rzeki, przepływających przez teren gminy, uwzględniono przekrój ujścia Zadrny i Bóbru, poniżej ujścia ścieków miasta Kamienna Góra z oczyszczalni miejskiej.

Ważnymi elementami sieci hydrologicznej gminy obok Bobru są następujące potoki: Lesk, Sierniawa, Mienica, Świdna, Zakręta, Boberek. Część z nich położona jest w dolinach, na terenie, których znajdują się jednostki osadnicze, które to oddziałują negatywnie na czystość wód w w/w ciekach.

Stosunki hydrograficzne terenów gminy kształtują także wody powierzchniowe i stojące (stawy, oczka wodne, tereny podmokłe oraz liczne drobne bezimienne cieki wodne i rowy odwadniające). Wody porowate występują tu w utworach czwartorzędu, w dolinach rzek, wody porowato – szczelinowe w utworach górnej kredy. Lokalnie występują także wody szczelinowe w utworach dolnego triasu, permu i karbonu. Rejon Marciszowa charakteryzują wody szczelinowe, występujące tu w utworach karbonu z poziomem wodonośnym, występującym na głębokości od kilku do kilkunastu metrów (przeważnie 30-40 m, ze średnią wydajnością kilku m³ /h). W dolinach rzek występują wody porowate, w utworach czwartorzędu, o wydajności od kilku do ponad 100 m³ /h. Na terenie gminy występuje główny zbiornik wód podziemnych (GZWP), wyznaczony przez A.S. Kleczkowskiego i oznaczony nr 343 (Dolina rzeki Bóbr - Marciszów), jego tereny objęte są najwyższą ochroną.

Klimat lokalny

Obszar gminy jest zróżnicowany klimatycznie, na co wpływ ma przede wszystkim zróżnicowanie rzeźby terenu. Cechuje ją typ klimatu podgórskiego, Przedgórze Sudeckiego, łagodny i stabilny. Średnia roczna temperatura wynosi 6°C , minimalna średnia temperatura w styczniu -3°C, a maksymalna w lipcu 15°C. Dla okresu wegetacyjnego średnia temperatura wynosi 13°C i trwa przeciętnie przez 200 dni w roku. Roczna suma opadów waha się od 800 do 850 mm. Minimalne opady można zaobserwować w lutym, natomiast maksymalne w lipcu. Gmina znajduje się w klimacie wilgotnym i bardzo wilgotnym. Wiatry, które występują na terenie opracowania wieją głównie z kierunków zachodniego i południowego z przewagą południowego. Średnia roczna prędkość wiatru wynosi 3,5-5 m/s, natomiast prędkość wiatru w porywach wynosi 20-22,5 m/s.

Gleby

Na terenie gminy znajdują się gleby o średniej przydatności rolniczej. Występuje tu bogata mozaika gleb z dominującym udziałem gleb klasy IIIa, IIIb, IVa, IVb, V, VIb. Gleby

utworzone na glinach zwałowych należą do 2-go i 3-go kompleksu uprawowego. Największe wartości uprawowe posiadają grunty położone w dolinie Bobru (na terenie Kotliny Marciszowskiej). Tereny o najniższej przydatności rolniczej otaczają Kotlinę Marciszowską i położone są na stokach pomiędzy kulminacjami i wykorzystywane do wypasu bydła mlecznego i opasowego. Łąki tylko w niektórych miejscach gminy zachowały cechy zbliżone do naturalnych.

Świat przyrody

Lasy na terenie gminy zajmują bogate siedliska i cechuje je stosunkowo duży udział gatunków liściastych. Większe kompleksy litych świerczyn znajdują się jedynie w Górach Lisich i Kaczawskich koło Pastewnika. Do gatunków drzew występujących na tym terenie należy buk, jawor, klon zwyczajny, jesion wyniosły z domieszką widzu górskiego, czyli brzości, lipy drobnolistnej, jarzębu pospolitego, a także sosny, modrzewia europejskiego. W niższych podmokłych stanowiskach występuje olsza i grab zwyczajny. Florystyczny skład drzewostanu jest typowy dla regla dolnego. Niskie partie podgórskie zostały już w XIII i XIV w. przekształcone w sztuczne agrosystemy. Swoją pierwotny przyrodniczy charakter tejsze lasy utraciły zupełnie w XIX w., gdy dużą część zespołu liściastych i mieszanych ekosystemów zastąpiono sztucznymi zespołami sztucznych świerczyn, które nie posiadały niższych pięter, częściowo tylko zachowały się fragmenty regla górnego

Do zwierząt najokazalszych, przebywających na terenie gminy, należy jeleń zamieszkujący rozległe kompleksy leśne. W stanowiskach niższych znajdują się sarny i dziki, schodzące nierzadko na tereny zainwestowane rolniczo. Do ssaków pospolicie występujących na terenie gminy należy: jeź zachodni, kret, ryjówka aksamitna, ryjówka mała, popielica, kuna domowa, gronostaj, łasica łaska, natomiast do gatunków reprezentowanych przez nieliczne osobniki, występujące w pojedynczych stanowiskach należą: popielica, nornica ruda, mysz leśna, piżmak, mysz polna, mysz domowa, wiewiórka, badylarka, borsuk, kuna leśna, tchórz, lis, zając szarak, darniówka zwyczajna. W niektórych miejscowościach żyją, gatunki nietoperzy. Bytują one zazwyczaj w sztolniach (nocek rudy, karlik mały, mopek), strychach budynków (nocek duży, gacek brunatny), wiaduktach kolejowych (nocek Natterera), okolicach stacji kolejowych (mroczek późny). Liczne są również gatunki ptaków, w tym pospolity krzyżodziób świerkowy. Wśród pól bytuje kuropatwa, natomiast gatunkiem

wszechobecnym jest dzięcioł. Do ptaków zagrożonych oraz rzadkich należy bocian czarny (w skali Polski), natomiast w skali Śląska kobuz, przepiórka, derkacz i pluszcz. Duża jest również liczba gatunków potencjalnie zagrożonych na Śląsku, do których należą: trzmiełojad, słonka, siniak, turkawka, zimorodek, świergotek łykowy, pliszka górską, paszkoć, świerszczak, jarzębatka, muchówka mała, gąsiorek, dżiwonia, czyż i gil. Gady i płazy należą do rzadko spotykanych przedstawicieli rodzimej fauny. Do gatunków najczęściej występujących należą: ropucha szara, żaba trawna, natomiast do gatunków rzadziej występujących należą: jaszczurka żyworódka, padalec zwyczajny, traszka górską, traszka zwyczajna, traszka grzebieniasta, żaba wodna i żmija zygzakowata.

Prawne formy ochrony przyrody

Rudawski Park Krajobrazowy

Na mocy uchwały nr VI11/49/89 WRN w Jeleniej Górze z dn. 16.11.1989 r. został utworzony Rudawski Park Krajobrazowy. Obecnie podstawą prawną funkcjonowania Parku jest Rozporządzenie Wojewody Dolnośląskiego z dnia 7 listopada 2007 r. w sprawie Rudawskiego Parku Krajobrazowego.

Park położony jest na pograniczu Sudetów Zachodnich i Środkowych. Obejmuje masyw Rudaw Janowickich, Góry Sokole oraz Góry Ołowiane. Dominującym elementem krajobrazu Parku jest główny grzbiet Rudaw Janowickich rozciągający się od Przetęczy Kowarskiej (727 m n.p.m.), po przetłomową dolinę Bobru między miejscowościami Ciechanowice i Janowice Wielkie. Ma on charakter potężnego wału o wyrównanej powierzchni i stosunkowo stromych zboczach, oddzielającego od siebie dwa rozległe obniżenia terenu: Kotlinę Jeleniogórską i Kotlinę Kamiennogórską. W linii grzbietowej wyraźnie zaznaczają się dwie przetęcze: Pod Bobrzakiem (805 m n.p.m.) oraz Rudawska (740 m n.p.m.). Najwyższym wzniesieniem w obrębie Parku jest położony na granicy gminy Skalnik (945 m n.p.m.), a najniżej położonym miejscem jest koryto rzeki Bóbr w okolicach Wojanowa Bobrowa (ok. 350 m n.p.m.) oddległy od granic gminy o około 8km.

Specjalny obszar ochrony siedlisk Natura 2000 „Rudawy Janowickie” (PLH020011)

Jest to obszar położony na pograniczu Rudaw Janowickich i Kotliny Kamiennogórskiej. Znaczną część obszaru zajmują łąki i pastwiska oraz lasy z dużym udziałem lasów gospodarczych, lecz z zachowanymi niewielkimi fragmentami zbiorowisk naturalnych. Dzięki prowadzeniu na tym terenie od wielu lat ekstensywnej gospodarki pastwiskowej, w mniejszej mierze rolnej, utrzymały się unikalne dla Sudetów cechy szaty roślinnej i krajobrazu kulturowego. Obszar ma znaczenie przede wszystkim dla zachowania łąk wilgotnych i świeżych, które należą do najlepiej rozwiniętych i zajmują największe powierzchnie w Sudetach. W obszarze stwierdzono także występowanie dużej populacji głowacza białopłetwego *Cottus gobio*. Ponadto na uwagę zasługują liczne sztolnie, w których zimują nietoperze wielu gatunków, w tym m. in. podkowca małego *Rhinolophus hipposideros*,nocka dużego *Myotis myotis* i mopka *Barbastella barbastellus*. Z uwagi na obecność gleb zasobnych w metale ciężkie, na niewielkich powierzchniach występują także cenne murawy galmanowe (jedno z 3 znanych dotąd stanowisk w Polsce). Zidentyfikowano również wartościowe obiekty przyrody nieożywionej, m.in. stare wyrobiska rud metali. W obszarze występuje łącznie 15 siedlisk przyrodniczych z załącznika I Dyrektywy Siedliskowej oraz 11 gatunków zwierząt z załącznika II Dyrektywy Siedliskowej.

Specjalny obszar ochrony siedlisk Natura 2000 „Góry i Pogórze Kaczawskie” (PLH020037)

Obszar Natura 2000 Góry i Pogórze Kaczawskie został utworzony decyzją komisji z dnia 12 grudnia 2008 r. przyjmującą na mocy dyrektywy Rady 92/43/EWG drugi zaktualizowany wykaz terenów mających znaczenie dla Wspólnoty składających się na kontynentalny region biogeograficzny.

Jest to jeden z najcenniejszych i najlepiej zachowanych obszarów Sudetów Zachodnich. Jego bogactwo przyrodnicze uwarunkowane jest specyficzną budową geologiczną (występują tu wapień, bazalty i serpentynity) oraz silnym zróżnicowaniem morfologicznym (liczne, głęboko wcięte wąwozy z reliktowymi koloniami górskich i rzadkich gatunków roślin i zwierząt) i niskim stopniem zagospodarowania. Jest to obszar kluczowy dla gatunków bazyfilnych i neutrofilnych. Stwierdzono tu 24 typy siedlisk z Załącznika I Dyrektywy Rady 92/43/EWG, a szczególnie dobrze zachowane buczyny i jaworzyny oraz 18 gatunków z Załącznika II tej dyrektywy. Obszar jest kluczowym dla zachowania siedlisk *9810, *9110,

9190, 9130, 6110, 8220, 8130, 7230, 6410 i 6210 w regionie dolnośląskim. Bogata flora roślin naczyniowych z kilkunastoma gatunkami storczyków oraz rzadkie gatunki roślin niższych. Prawdopodobnie występują tu: ginący (CR) mieczyk błotny *Gladiolus palustris* (w 2003 roku odnotowano tylko jeden pęd) oraz zanokcica serpentynowa *Asplenium adulterinum* (na jednym stanowisku regularnie obserwuje się 28 do 31 okazów). Natomiast znajduje się tu jedno z dwóch odkrytych w Polsce stanowisk włosocienia cienistego *Trichomanes speciosus* - jedyne potwierdzone w roku 2008. Znajdujące się na terenie ostoi Jaskinie Połomu są jednym z największych zimowisk nietoperzy w Polsce (zimuje tu w sumie ok. 400 osobników z 10 gatunków) oraz największym zimowiskiem nocka dużego i nocka rudego na Dolnym śląsku. Jest to także jedno z dwu znanych z południowo - zachodniej Polski stanowisk zimowych nocka łydkowłosego oraz ważne zimowe stanowisko mopka. Siedlisko 6120 Ciepłolubne śródlądowe murawy napiaskowe - wcześniej, w wyniku błędu naukowego, wykazywane jako przedmiot ochrony - w 2020 r. Komisja Europejska zaakceptowała usunięcie siedliska z listy przedmiotów ochrony.

2.2. Stan środowiska i występujące zagrożenia

Informacje o problemach środowiska istotnych z punktu widzenia projektu MPZP

Istniejące problemy ochrony środowiska, istotne z punktu widzenia realizacji projektowanego dokumentu, to:

- emisja zanieczyszczeń atmosferycznych ze źródeł punktowych napływające z terenów przyległych (użytkowanie instalacji grzewczych o niskiej sprawności opartych o paliwa stałe) i transportu samochodowego;
- zanieczyszczenie wód powierzchniowych i podziemnych powodowane niedostatecznym stopniem skanalizowania gminy.

Powietrze atmosferyczne

Presje

Zanieczyszczenie powietrza to gazy oraz aerozole (cząstki stałe i ciekłe unoszące się w powietrzu), które zmieniają jego naturalny skład. Mogą one być szkodliwe dla zdrowia ludzi, zwierząt i roślin, a także niekorzystnie wpływać na glebę, wody i inne elementy środowiska przyrodniczego.

Wyróżnia się trzy główne grupy zanieczyszczeń powietrza atmosferycznego. Należą do nich źródła komunalno-bytowe, transport drogowy oraz przemysł.

Źródła komunalno-bytowe, w głównej mierze odpowiedzialne są za podwyższone stężenia zanieczyszczeń, szczególnie pyłu zawieszonego, benzo(a)pirenu i dwutlenku siarki, w sezonie zimowym. Stosowanie w lokalnych kotłowniach i domowych piecach grzewczych niskosprawnych urządzeń i instalacji kotłowych, ich zły stan techniczny i nieprawidłowa eksploatacja oraz spalanie złej jakości paliw (zasiarczonych, zapozielonych i niskokalorycznych węgla, mułów węglowych, a także wszelkich odpadów z gospodarstw domowych), są głównym powodem tzw. niskiej emisji. Duża ilość źródeł wprowadzających zanieczyszczenia z kominów o niewielkiej wysokości sprawia, że zjawisko to jest bardzo uciążliwe, gdyż zanieczyszczenia gromadzą się wokół miejsca powstawania, a są to najczęściej obszary o zwartej zabudowie mieszkaniowej.

Transport drogowy wpływa na całoroczny poziom tlenków azotu w powietrzu oraz podwyższony poziom pyłu zawieszonego PM₁₀ i benzenu. Duże zanieczyszczenie powietrza występuje na skrzyżowaniach głównych ulic i dróg, przy trasach komunikacyjnych o dużym natężeniu ruchu biegnących przez obszary o zwartej zabudowie. Przyczyną nadmiernej emisji zanieczyszczeń ze środków transportu jest przede wszystkim zły stan techniczny pojazdów, ich nieprawidłowa eksploatacja, przestoje w ruchu spowodowane złą organizacją ruchu i zbyt małą przepustowością dróg.

Podstawy prawne oceny jakości powietrza

Oceny jakości powietrza na terytorium kraju dokonuje się z uwzględnieniem dwóch grup kryteriów: ustanowionych ze względu na ochronę zdrowia ludzi oraz ustanowionych ze względu na ochronę roślin. Podstawę oceny jakości powietrza stanowi określone w Rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 24 sierpnia 2012 r. w sprawie poziomów

niektórych substancji w powietrzu poziomy substancji w powietrzu: dopuszczalne, docelowe, celów długoterminowych oraz alarmowe. Oceny jakości powietrza na terytorium kraju dokonuje się z uwzględnieniem dwóch grup kryteriów: ustanowionych ze względu na ochronę zdrowia ludzi (z podziałem na ochronę zdrowia dla uzdrowisk i obszarów ochrony uzdrowiskowej) oraz ustanowionych ze względu na ochronę roślin. Ocena pod kątem ochrony zdrowia obejmuje: dwutlenek azotu NO₂, dwutlenek siarki SO₂, benzen C₆H₆, ołów Pb, arsen As, nikiel Ni, kadm Cd, benzo(a)piren B(a)P, pyły PM₁₀ i PM_{2.5}, ozon O₃, tlenek węgla CO. W ocenie pod kątem ochrony roślin uwzględnia się: dwutlenek siarki SO₂, tlenki azotu NO_x, ozon O₃.

Oceny i wynikające z nich działania odnoszone są do jednostek terytorialnych nazywanych strefami, obejmujących obszar całego kraju. Podział kraju na strefy został wprowadzony Rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 2 sierpnia 2012 r. w sprawie stref, w których dokonuje się oceny jakości powietrza. Według tego podziału, omawiany obszar znajduje się w strefie dolnośląskiej. Obecnie obowiązuje podział, według którego strefę stanowi: aglomeracja o liczbie mieszkańców powyżej 250 tysięcy, miasto o liczbie mieszkańców powyżej 100 tysięcy, pozostały obszar województwa. Wynikiem oceny, zarówno pod kątem kryteriów dla ochrony zdrowia jak i kryteriów dla ochrony roślin dla wszystkich substancji podlegających ocenie, jest zaliczenie strefy do jednej z następujących klas: A (jeżeli stężenia zanieczyszczeń na terenie strefy nie przekraczają odpowiednio poziomów dopuszczalnych, poziomów docelowych), B (jeżeli stężenia zanieczyszczeń na terenie strefy przekraczają poziomy dopuszczalne, lecz nie przekraczają poziomów dopuszczalnych powiększonych o margines tolerancji), C (jeżeli stężenia zanieczyszczeń na terenie strefy przekraczają poziomy dopuszczalne powiększone o margines tolerancji, w przypadku gdy margines tolerancji nie jest określony – poziomy dopuszczalne, poziomy docelowe), D1 (jeżeli poziom stężeń ozonu nie przekracza poziomu celu długoterminowego), D2 (jeżeli poziom stężeń ozonu przekracza poziom celu długoterminowego).

Ocena według kryteriów odniesionych do ochrony zdrowia

Na podstawie klasyfikacji stref województwa dolnośląskiego za rok 2023 według kryteriów ochrony zdrowia, strefa dolnośląska, pod względem poziomów dwutlenku siarki, dwutlenku azotu, tlenkiem węgla, benzenu, kadmu i niklu kwalifikuje się do klasy A, w której

nie stwierdza się przekroczeń dopuszczalnych poziomów stężeń i zaleca się utrzymanie jakości powietrza na tym samym lub lepszym poziomie. Natomiast ze względu na zanieczyszczenie pyłem zawieszonym PM10, ozonem, arsenem i benzo(a)pirenem strefa została zakwalifikowana do klasy C, co skutkuje koniecznością opracowywania programu ochrony powietrza.

Ocena według kryteriów odniesionych do ochrony roślin

Na podstawie klasyfikacji stref województwa dolnośląskiego według kryteriów dla ochrony roślin wskazane jest opracowanie programu ochrony powietrza w strefie dolnośląskiej ze względu na ponadnormatywne stężenia ozonu. Stężenia dwutlenku siarki oraz tlenków azotu nie były przekroczone i znalazły się w klasie A.

Poziom zanieczyszczenia powietrza na terenach pozamiejskich uzależniony jest w dużym stopniu od napływu zanieczyszczeń z dużych zakładów energetycznych i przemysłowych zlokalizowanych zarówno na terenie kraju, jak i poza jego granicami. Zanieczyszczenia, emitowane z wysokich kominów, są przenoszone z masami powietrza na duże odległości i rozpraszane na znacznym obszarze, przyczyniając się do wzrostu zanieczyszczeń w rejonach oddalonych od źródeł emisji. Podstawowym zadaniem stacji „ekosystemowych”, badających poziom zanieczyszczeń na terenach rolnych, jest określenie stopnia narażenia roślin na zanieczyszczenia powietrza oraz dostarczanie informacji o ich transgranicznym przepływie.

Klimat akustyczny

Standardy jakości klimatu akustycznego zależą od funkcji i przeznaczenia terenu, zgodnie z rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 14 czerwca 2007 roku w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku (Tabela 1). Na terenie planu identyfikuje się tereny chronione przed hałasem. Należą do nich tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej.

Tab.1. Dopuszczalne poziomy hałasu w środowisku powodowane przez poszczególne grupy źródeł hałasu, z wyłączeniem hałasu powodowanego przez starty, lądowania i przeloty statków powietrznych oraz linie energetyczne, wyrażone wskaźnikami L_{DWN} i L_N , które to wskaźniki mają zastosowanie do prowadzenia długookresowej polityki w zakresie ochrony przed hałasem.

Rodzaj terenu	Dopuszczalny długookresowy średni poziom dźwięku A w dB			
	Drogi lub linie kolejowe ¹⁾		Pozostałe obiekty i działalność będąca źródłem hałasu	
	L_{DWN}	L_N	L_{DWN}	L_N
	przedział czasu odniesienia równy wszystkim			
	dobom w roku	porom nocy	dobom w roku	porom nocy
Strefa ochronna „A” uzdrowiska Tereny szpitali poza miastem	50	45	45	40
Tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej Tereny zabudowy związanej ze stałym pobytem dzieci i młodzieży Tereny domów opieki społecznej tereny szpitali w miastach	64	59	50	40
Tereny zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej i zamieszkania zbiorowego Tereny zabudowy zagrodowej Tereny rekreacyjno-wypoczynkowe Tereny mieszkaniowo-usługowe	68	59	55	45
Tereny w strefie śródmiejskiej miast powyżej 100 tys. mieszkańców ²⁾	70	65	55	45

Objaśnienia:

¹⁾ Wartości określone dla dróg i linii kolejowych stosuje się także dla torowisk tramwajowych poza pasem drogowym i kolei linowych.

²⁾ Strefa śródmiejska miast powyżej 100 tys. mieszkańców to teren zwartej zabudowy mieszkaniowej z koncentracją obiektów administracyjnych, handlowych i usługowych. W przypadku miast, w których występują dzielnice o liczbie mieszkańców pow. 100 tys. mieszkańców, można wyznaczyć w tych dzielnicach strefę śródmiejską, jeżeli charakteryzuje się ona zwartą zabudową mieszkaniową z koncentracją obiektów administracyjnych, handlowych i usługowych.

Na obszarze gminy Marciszów klimat akustyczny kształtują: droga krajowa nr 5 i droga wojewódzka nr 328 do Kaczorowa. Ograniczanie uciążliwości hałasu drogowego polega przede wszystkim na przesunięciu ruchu samochodowego, zwłaszcza pojazdów ciężkich poza tereny zamieszkane. Realizowane jest to głównie poprzez kierowanie ruchu tranzytowego na obwodnice. Powinny one być izolowane akustycznie (np. przez stosowanie ekranów), lokalizowane z dala od obszarów o intensywnej zabudowie i w dostatecznej odległości od obiektów chronionych. Ważnym elementem dla ograniczenia emisji hałasu jest poprawa stanu technicznego nawierzchni dróg.

Jakość wód podziemnych

Zagrożenia wód podziemnych wynikają z ich kontaktu z powierzchnią ziemi, wodami glebowymi, wodami powierzchniowymi oraz opadami atmosferycznymi. W miejscach, gdzie brak jest izolacji poziomu wodonośnego lub izolacja jest niepełna następuje szybka wymiana wody, a tym samym przemieszczanie się zanieczyszczeń. Źródłem zagrożeń jakości wód

podziemnych, podobnie jak wód powierzchniowych, są zanieczyszczenia pochodzenia rolniczego oraz nieczystości przedostające się z obszarów nieskanalizowanych.

Badania jakości wód prowadzi Główny Inspektorat Ochrony Środowiska. Badania chemizmu wód podziemnych w ramach monitoringu diagnostycznego i operacyjnego prowadzone są przez Państwowy Instytut Geologiczny w Warszawie.

Teren opracowania znajduje się w obrębie jednolitej części wód podziemnych nr 94 i 107. W 2019 r. wody uzyskały dobry stan ilościowy i chemiczny odpowiadający klasie II (obowiązuje skala pięciostopniowa: klasa I – wody bardzo dobrej jakości, klasa II – wody dobrej jakości, klasa III – wody zadowalającej jakości, klasa IV – wody niezadowalającej jakości, klasa V – wody złej jakości).

2.3. Tendencje przeobrażeń przy braku realizacji MPZP

W przypadku odstąpienia od sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, omawiany obszar będzie zagospodarowany na podstawie obowiązujących miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego. Opracowania te zakładają powiększenie terenów zabudowanych w rejonie poszczególnych wsi, przede wszystkim terenów aktywności gospodarczej. Część terenów pozostawia się w rolniczym użytkowaniu. Zachowane zostają lasy oraz doliny wód płynących.

W obrębie terenów przeznaczonych na zainwestowanie dokonają się przekształcenia środowiska, m.in. zniszczenie pokrywy roślinnej i glebowej, przeobrażenia w rzeźbie terenu spowodowane wykopami pod fundamenty budynków. Możliwa jest wycinka części drzew.

Obszary, na których nie dopuszcza się zabudowy użytkowane będą w dotychczasowy sposób. Zachowanie funkcji rolnej spowoduje utrzymanie jakości środowiska w dotychczasowym stanie. Zachowanie pokrywy glebowej i powierzchni biologicznie czynnej które są miejscem wzrostu roślin i występowania zwierząt, należy ocenić pozytywnie.

3. Analiza ustaleń planu i ocena zgodności z uwarunkowaniami ekofizjograficznymi

Analizę rozwiązań funkcjonalno-przestrzennych zawartych w projekcie omawianego dokumentu dokonuje się pod kątem zgodności z uwarunkowaniami ekofizjograficznymi, zgodności z przepisami ochrony środowiska oraz rozwiązań eliminujących lub ograniczających negatywne wpływy na środowisko.

W wyniku realizacji ustaleń planu miejscowego nastąpi przekształcenie części krajobrazu terenów rolnych w krajobraz zabudowy mieszkaniowej, usługowej i przemysłowej.

W zakresie ochrony środowiska i działań minimalizujących potencjalny negatywny wpływ zagospodarowania na środowisko istotne są ustalenia dotyczące gospodarki wodno-ściekowej, pozyskiwania ciepła do ogrzewania budynków, ochrony klimatu akustycznego, a także możliwości zachowania i kształtowania terenów zieleni.

W planie miejscowym wprowadzono zakaz realizacji przedsięwzięć mogących zawsze znacząco oddziaływać na środowisko w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko. Wyjątek stanowią inwestycje celu publicznego w zakresie infrastruktury technicznej oraz infrastruktury kolejowej.

W zakresie ograniczenia potencjalnych uciążliwości związanych z działalnością tych terenów zastosowanie mają przepisy ustawy Prawo ochrony środowiska. Zgodnie z art. 144 ww. ustawy, eksploatacja instalacji powodująca wprowadzanie gazów lub pyłów do powietrza, emisję hałasu oraz wytwarzanie pól elektromagnetycznych nie powinna powodować przekroczenia standardów jakości środowiska poza terenem, do którego prowadzący instalację ma tytuł prawny.

W zakresie ochrony przed hałasem ustala się dopuszczalne poziomy dźwięku w środowisku na terenach zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej oraz mieszkaniowo-usługowej. Takie ustalenia mają na celu ochronę i poprawę obecnej sytuacji akustycznej.

W planie ustala się przestrzeń przewidzianą na urządzenie powierzchni biologicznie czynnej w obrębie działek budowlanych. Pozostawienie tej powierzchni jest istotne ze względu na potrzeby retencji wód opadowych i roztopowych przez podłoże. Jest to także

przestrzeń mogąca zostać zagospodarowana zielenią. Ponadto zakłada się zachowanie lasów i części terenów rolnych.

W celu zabezpieczenia budynków na terenach narażonych na powódź wprowadzono zakaz realizacji kondygnacji podziemnych, wyniesienie poziomu zerowego parteru budynku ponad poziomy wód powodziowych 1%, wynikające z map zagrożenia powodziowego oraz zmniejszenie wrażliwości na zalanie poprzez zastosowanie wodoodpornych lub mało wrażliwych na wodę materiałów, zabezpieczenie konstrukcji oraz zabezpieczenie wszelkich instalacji i przyłączy przed uszkodzeniem w czasie powodzi.

Na obszarze planu stwarza się warunki dla rozbudowy systemów infrastruktury technicznej.

Istotne dla jakości wód powierzchniowych i podziemnych jest określenie sposobu odprowadzania ścieków z terenów zabudowanych. Ścieki docelowo będą odprowadzane do oczyszczalni ścieków za pośrednictwem sieci kanalizacji sanitarnej. Dla ochrony jakości środowiska gruntowo-wodnego jest to najbardziej korzystne rozwiązanie. Obowiązek podłączenia nowych obiektów do sieci nakłada taki nakłada art. 5 ust. 1 ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach, zgodnie z którym właściciel nieruchomości musi przyłączyć nieruchomość do istniejącej sieci kanalizacyjnej, chyba, że nieruchomość wyposażona jest w oczyszczalnię indywidualną.

Wody opadowe i roztopowe z terenów zainwestowanych będą odprowadzane do kanalizacji deszczowej, gromadzone na terenie własnym oraz odprowadzane do rowów i zbiorników. Retencjonowane wody będą mogły być wykorzystane gospodarczo. W zakresie odprowadzania wód opadowych i roztopowych pochodzących z terenów utwardzonych (np. parkingów, ulic) obowiązuje usunięcie substancji określonych w przepisach odrębnych, przed ich wprowadzeniem do kanalizacji deszczowej lub do odbiornika (zgodnie z rozporządzeniem Ministra Gospodarki Morskiej i Żeglugi Śródlądowej z dnia 12 lipca 2019 r. w sprawie substancji szczególnie szkodliwych dla środowiska wodnego oraz warunków, jakie należy spełnić przy wprowadzaniu do wód lub do ziemi ścieków, a także przy odprowadzaniu wód opadowych lub roztopowych do wód lub do urządzeń wodnych).

Ciepło do ogrzewania budynków pozyskiwane będzie z instalacji indywidualnych. W zakresie pozyskiwania energii cieplnej ze źródeł indywidualnych projekt planu pozostawia dowolność w wyborze źródła ciepła, przy czym powinny to być źródła ciepła o wysokiej efektywności energetycznej. W celu ograniczenia szkodliwej emisji zanieczyszczeń do

atmosfery preferowane powinny być niskoemisyjne, wysokosprawne urządzenia na paliwa płynne, gazowe lub stałe o niskim zasilaniu. Korzystne jest dopuszczenie odnawialnych źródeł energii, przy czym nie dopuszcza się elektrowni wiatrowych.

W zakresie gospodarowania odpadami zastosowanie mają zasady określone w przepisach odrębnych i aktach prawnych obowiązujących na terenie gminy. Projekt miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego nie stoi w sprzeczności ani nie tworzy przeszkód dla realizacji przepisów regulujących gospodarowanie odpadami.

W sąsiedztwie obszaru planu mieści się cmentarz (obręb Wieściszowice - załącznik nr 7). Wokół cmentarza wprowadza się strefy ochrony sanitarnej zgodnie z rozporządzeniem ministra gospodarki komunalnej z dnia 25 sierpnia 1959 r. w sprawie określenia, jakie tereny pod względem sanitarnym odpowiednie są na cmentarze. Według przepisów zawartych w rozporządzeniu, w odległości 150 m od granic cmentarza nie wolno lokalizować zabudowy mieszkaniowej, zakładów produkujących artykuły żywnościowe, zakładów przechowujących żywność oraz studni służących do czerpania wody do picia i na potrzeby gospodarcze. W przypadku gdy teren w granicach do 50 m od cmentarza posiada sieć wodociągową i wszystkie budynki korzystające z wody są do tej sieci podłączone, strefa ochrony sanitarnej wynosi 50 m. Natomiast przy braku sieci wodociągowej szerokość strefy wynosi 150 m. Projekt planu spełnia te wymagania wprowadzając odpowiednie ustalenia do tekstu uchwały i na rysunku.

Projekt planu został sporządzony zgodnie z przepisami ochrony środowiska. Z punktu widzenia uwarunkowań ekofizjograficznych nie ma większych przeszkód dla wprowadzania nowej zabudowy i zagospodarowania na przedmiotowym terenie. Podłoże geologiczne i ukształtowanie terenu nie tworzy przeszkód dla lokalizacji obiektów inżynierskich. Środowisko cechuje się poprawnym stanem, jest odporne na degradację i zachowuje zdolność do regeneracji. Niekorzystne z punktu widzenia środowiska jest zmniejszenie powierzchni biologicznie czynnej oraz możliwa wycinka części zieleni porastającej tereny rolne.

Ocenia się, że planowana zmiana zagospodarowania terenu jest zgodna z podstawowymi założeniami polityki przestrzennej i społeczno-gospodarczej gminy.

4. Przewidywany wpływ realizacji ustaleń projektu MPZP na środowisko

4.1. Analiza wpływu ustaleń planu na środowisko

Oddziaływanie na świat przyrody i bioróżnorodność

Planowane zmiany użytkowania terenów polegać będą na przekształceniu części przestrzeni rolnej w zurbanizowaną. W miejscu zbiorowisk użytków rolnych na pojawią się obszary zabudowane, a wraz z nimi tereny zieleni urządzonej. Wyposażenie terenów zurbanizowanych w powierzchnie zielone możliwe jest dzięki zapisom o obowiązku pozostawienia minimalnych powierzchni biologicznie czynnej w obrębie działek budowlanych. Działalność rolnicza na tych terenach nie będzie kontynuowana. Pozytywnie natomiast ocenia się zachowanie terenów leśnych.

Przyszłe założenia zieleni pełnić będą funkcje ozdobne i pod względem przyrodniczym stanowić będą niewielką wartość w systemie przyrodniczym gminy. Przestrzeń zurbanizowana nie będzie tworzyć dogodnych warunków dla pojawiania się dziko żyjących gatunków roślin i zwierząt. Obiekty kubaturowe w postaci budynków oraz budowa ogrodzeń ograniczą możliwość przemieszczania się zwierząt.

W projekcie planu miejscowego utrzymuje się tereny leśne (załącznik nr 7), które zabezpiecza się przed zabudową.

Oddziaływanie na gleby i powierzchnię ziemi

Realizacja postanowień planu spowoduje nieznaczne przekształcenie morfologii na terenach przeznaczonych pod zainwestowanie na potrzeby wykopania fundamentów budynków. Pokrywa glebowa w miejscach sytuowania zabudowy zostanie zdjęta. Zwiększenie areału terenów zabudowanych i utwardzonych w nieznacznym stopniu obniży zdolności retencyjne podłoża. Ze względu na zachowanie zdolności chłonnej terenów, wprowadzono obowiązek zachowania części terenów w postaci powierzchni biologicznie czynnej.

Na większości powierzchni planu nie przewiduje się kontynuowania funkcji rolnej. Część gleb będzie mogła być wykorzystywana w postaci ogrodów przydomowych lub sadów na terenach mieszkaniowych.

Oddziaływanie na powietrze atmosferyczne

Ustalenia planu przewidują wzniesienie budynków, które ogrzewane będą za pomocą indywidualnych systemów grzewczych, co równoznaczne jest z pojawieniem się nowych emitorów zanieczyszczeń atmosferycznych. Mogą pojawić się również emisje z sektora przemysłowego. Ponadto za szkodliwe emisje odpowiadać będzie również ruch samochodowy, który wzrośnie po pojawieniu się nowych terenów zabudowanych. W trosce o jakość atmosfery powinny być preferowane niskoemisyjne, wysokosprawne urządzenia na paliwa płynne, gazowe lub stałe o niskim zasilaniu. Korzystnie ocenia się możliwość wykorzystania odnawialnych źródeł energii.

W związku z prognozowanym wzrostem ruchu samochodowego, do atmosfery emitowane będą szkodliwe substancje, takie jak węglowodory, tlenki azotu, a także pyły i metale ciężkie. Ilość tych substancji będzie uzależniona od natężenia ruchu oraz rodzaju pojazdów poruszających się po drogach gminy.

Oddziaływanie na klimat lokalny

W obrębie terenów przeznaczonych na zainwestowanie przewiduje się przekształcenie warunków klimatu miejscowego w kierunku topoklimatu umiarkowanego, cechującego tereny zabudowane. Taki topoklimat charakteryzuje się bardziej zróżnicowanym przebiegiem temperatury i wilgotności względnej powietrza, zmniejszonymi prędkościami wiatru oraz zwiększonym zanieczyszczeniem powietrza w stosunku do terenów otwartych. Zabudowa terenu zmniejszy możliwości swobodnego przemieszczania się mas powietrza. W najbliższym sąsiedztwie budynków, terenów utwardzonych oraz terenów komunikacji spodziewać się będzie można wzrostu średnich temperatur oraz spadku wilgotności powietrza. Zakres zmian top klimatu będzie uzależniony od charakteru zagospodarowania terenu, w szczególności wielkości powierzchni zabudowy, a także kubatury obiektów.

Oddziaływanie na klimat akustyczny

Klimat akustyczny na terenie planu będzie kształtowany przede wszystkim przez ruch samochodowy odbywający się istniejącymi i planowanymi drogami. Przyszłe

zagospodarowanie będzie generować większy niż dotychczas ruch. Jego natężenie na obecnym etapie jest trudne do ustalenia. Uzależnione ono będzie od atrakcyjności planowanych terenów jako celu podróży. Przejazdy samochodów będą powodować uciążliwości odczuwalne na terenach zabudowy chronionej przed hałasem położonych w sąsiedztwie tych tras.

W związku z dużą powierzchnią zaplanowanych terenów aktywności gospodarczej, można będzie spodziewać się pojawiania się emitorów hałasu przemysłowego. Będzie to uzależnione od rodzaju i charakteru poszczególnych inwestycji.

Wpływ na wody powierzchniowe i podziemne

Wprowadzenie zagospodarowania nie będzie ingerować w przepływające przez obszar i w jego sąsiedztwie opracowania rzeki. Obowiązuje zachowanie rzeki Młynówki w jej obecnym przebiegu. Tereny tej rzeki został wyodrębniony na rysunku planu.

W wyniku planowanej zabudowy i wobec odstąpienia od prowadzenia gospodarki rolnej mogą zostać zlikwidowane rowy melioracyjne. Ich zachowanie lub ewentualna zmiana przebiegu będzie uzależniona od decyzji właścicieli poszczególnych terenów.

Na obszarze objętym planowanym zainwestowaniem przyjęto korzystne rozwiązania mające na celu ochronę stanu środowiska gruntowo-wodnego. Szczególne znaczenie w tym względzie mają zapisy dopuszczające odprowadzanie ścieków systemem kanalizacji, skąd trafiać będą do oczyszczalni ścieków. Zaznacza się, że do czasu rozbudowy sieci kanalizacji, ścieki będą gromadzone w zbiornikach bezodpływowych. Ich nieprawidłowa eksploatacja lub awarie, będą tworzyć zagrożenie dla jakości wód powierzchniowych i podziemnych.

Oddziaływanie na krajobraz, zabytki i dobra materialne

Realizacja ustaleń planu oznaczać będzie zmiany w krajobrazie. Istniejąca przestrzeń terenów rolnych i niezagospodarowanych ulegnie przekształceniu w krajobraz zabudowy mieszkaniowej i aktywności gospodarczej. Wprowadzanie nowych terenów inwestycyjnych polegać będzie na uzupełnianiu istniejącego układu osadniczego.

W zakresie kształtowania krajobrazu oraz dla zachowania ładu przestrzennego istotne znaczenie będą miały ustalenia dotyczące ukształtowania zabudowy, sposobu rozmieszczenia obiektów w przestrzeni, a także wysokości budynków i obiektów budowlanych. Nowa

zabudowa powinna nawiązywać skalą i gabarytami do lokalnej tradycji budownictwa. Takie rozwiązanie pozwoli na prawidłowe kształtowanie ładu przestrzennego terenu gminy.

W zakresie zachowania elementów środowiska kulturowego wprowadza się ochronę konserwatorską układów urbanistycznych oraz zabytków archeologicznych na całym obszarze objętym planem. Nie przewiduje się wystąpienia negatywnego oddziaływania na środowisko kulturowe i dobra materialne. Istniejące tereny zabudowane zostaną zachowane.

Oddziaływanie na ludzi

Dopuszczone w planie kategorie przeznaczenia i funkcji terenów wykluczają możliwość realizacji inwestycji i obiektów mogących w sposób jednoznacznie negatywny wpłynąć na środowisko życia i zdrowie mieszkańców. Jakość środowiska i warunki zamieszkiwania na terenie gminy nie powinny ulec niekorzystnym przekształceniom o charakterze znaczącym. Okresowe pogorszenie warunków zamieszkiwania będzie miało miejsce w okresie realizacji poszczególnych inwestycji (emisja hałasu, pyłów, pogorszenie estetyki krajobrazu). W pewnym stopniu warunki zamieszkiwania może pogorszyć nadmienia emisja zanieczyszczeń atmosferycznych z sektora komunalnego i transportowego, jednak w przypadku wypełnienia zawartych w projekcie uchwały ustaleń, niekorzystny wpływ powinien zostać zminimalizowany.

Opis oddziaływań o charakterze skumulowanym

Potencjalne oddziaływania skumulowane obejmują emisję hałasu oraz emisje zanieczyszczeń gazowych i pyłowych do atmosfery. Hałas powodowany będzie transportem samochodowym na drogach obsługujących ruch w kierunku obszaru zainwestowania oraz wewnątrz omawianego terytorium. Emisje zanieczyszczeń do atmosfery uwalnianych z instalacji grzewczych oraz transportu samochodowego nie powinny spowodować znaczącego zwiększenia stężenia szkodliwych substancji w powietrzu. Niemniej jednak obserwuje się wzrost powierzchni terenów zabudowanych na terenie gminy, co w przyszłości może powodować efekt kumulacji niekorzystnych presji na środowisko np. nadmierną emisję szkodliwych substancji do atmosfery. Będą to oddziaływania o charakterze stałym.

4.2. Oddziaływanie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego poza obszarem opracowania

Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego będzie oddziaływał na środowisko również poza ustalonymi granicami. Wprowadzenie nowych elementów zainwestowania wiąże się ze zwiększonym poborem wody z sieci wodociągowej i wzrostem zużycia energii elektrycznej. Powstałe odpady oraz ścieki będą stanowić obciążenie dla środowiska w miejscu ich dalszego zagospodarowania. Sposób odprowadzania ścieków oraz zbierania odpadów realizowany będzie zgodnie z polityką przyjętą przez władze gminy. Zaistniałe emisje przyczynią się do ogólnego stanu środowiska w gminie (migracja zanieczyszczeń przez powietrze atmosferyczne). Uciążliwości związane ze wzrostem natężenia ruchu samochodowego będą odczuwalne na całej długości tras dojazdowych do obiektów umiejscowionych na obszarze planu.

4.3. Informacje o możliwym transgranicznym oddziaływaniu na środowisko

Transgraniczne oddziaływanie na środowisko, o którym mowa w ustawie z dnia 3 października 2008 o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko oceniane jest w aspekcie granic międzynarodowych. Projekt planu nie zawiera rozstrzygnięć, ani nie stwarza możliwości, w wyniku których mogłoby wystąpić transgraniczne oddziaływanie na środowisko. Zagospodarowanie obszaru planu nie będzie oddziaływać na środowisko terenów położonych poza granicami kraju.

4.4. Oddziaływanie na formy ochrony przyrody

Rudawski Park Krajobrazowy

W celu zachowania i ochrony wartości przyrodniczych, historycznych, kulturowych i krajobrazowych na terenie Parku wprowadza się następujące zakazy (zgodnie z Rozporządzeniem Nr 17 Wojewody Dolnośląskiego z dnia 7 listopada 2007 r. w sprawie Rudawskiego Parku Krajobrazowego):

1. realizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko w rozumieniu art. 51 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. - Prawo ochrony

środowiska

(obecnie Ustawa z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko);

2. umyślnego zabijania dziko występujących zwierząt, niszczenia ich nor, legowisk, innych schronień i miejsc rozrodu oraz tarlisk i złożonej ikry, z wyjątkiem amatorskiego połowu ryb oraz wykonywania czynności w ramach racjonalnej gospodarki rolnej, leśnej, rybackiej i łowieckiej;
3. likwidowania i niszczenia zadrzewień śródpolnych, przydrożnych i nadwodnych, jeżeli nie wynikają z potrzeby ochrony przeciwpowodziowej lub zapewnienia bezpieczeństwa ruchu drogowego lub wodnego lub budowy, odbudowy, utrzymania, remontów lub naprawy urządzeń wodnych;
4. pozyskiwania dla celów gospodarczych skał, w tym torfu oraz skamieniałości, w tym kopalnych szczątków roślin i zwierząt, a także minerałów;
5. wykonywania prac ziemnych trwale zniekształcających rzeźbę terenu, z wyjątkiem prac związanych z zabezpieczeniem przeciwpowodziowym lub przeciwsuwiskowym lub budową, odbudową, utrzymaniem, remontem lub naprawą urządzeń wodnych;
6. dokonywania zmian stosunków wodnych, jeżeli zmiany te nie służą ochronie przyrody lub racjonalnej gospodarce rolnej, leśnej, wodnej lub rybackiej;
7. budowania nowych obiektów budowlanych w pasie 100 m od linii brzegów rzek, jezior i innych zbiorników wodnych, z wyjątkiem obiektów służących turystyce wodnej, gospodarce wodnej lub rybackiej – przy czym zakaz ten nie dotyczy terenów położonych w obrębie jednostek osadniczych w rozumieniu ustawy z dnia 22 sierpnia 2003 roku o urzędowych nazwach miejscowości i obiektów fizjograficznych (Dz. U Nr 166, poz. 1612 z późn. zm.) oraz terenów, które w obowiązujących w dniu wejścia w życie rozporządzenia miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego lub uchwalonym studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy takie warunki zabudowy przewidują;

8. likwidowania, zasypywania i przekształcenia zbiorników wodnych oraz starorzeczy;
9. wylewania gnojowicy, z wyjątkiem nawożenia własnych gruntów rolnych;
10. prowadzenia chowu i hodowli zwierząt metodą bezściółkową;
11. utrzymywania otwartych rowów ściekowych i zbiorników ściekowych;
12. organizowania rajdów motorowych i samochodowych.

W planie miejscowym podkreśla się położenie w obrębie obszaru Parku. Określa się, że obowiązują tu przepisy odrębne, mianowicie przepisy ustawy o ochronie przyrody oraz aktów prawnych powołujących lub określających sposób funkcjonowania Parku.

W obrębie parku znajdują się tereny z załącznika nr 2, gdzie przewidziano uzupełnienie zabudowy w rejonie elektrowni wodnej oraz zachowanie przebiegu rzeki Młynówki oraz załącznika nr 7 gdzie zaprojektowano tereny zabudowy mieszkaniowej o powierzchni 1,8 ha, zachowano tereny leśne oraz większość terenów rolnych.

Na powyższych terenach nie wprowadza się przeznaczeń, które mogłyby tworzyć ramy dla realizacji przedsięwzięć mogących potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko.

W planie miejscowym nie dopuszcza się wprowadzania zabudowy na terenach lasów, a także większości terenów rolnych. Użytkowanie lasów będzie w dalszym ciągu prowadzone w zgodzie z przyjętymi planami urządzania lasów.

Na terenach wskazanych do zainwestowania nie znajdują się siedliska przyrodnicze lub ostoje ważne dla przebywania chronionych gatunków zwierząt. Są to tereny rolne o monotonnym i ujednoliconym składzie gatunkowym, gdzie ekosystemy są ukształtowane sztucznie (agrocenozy). Nie występują tu zadrzewienia lub zakrzewienia śródpolne, nawodne i przydrożne. Brak jest zbiorników wodnych, nie przepływają przez te tereny ciek. Zagospodarowanie zaplanowano poza korytarzami ekologicznymi ciągnącymi się wzdłuż dolin rzecznych.

Planowana zabudowa przylega do istniejących terenów zabudowanych, będzie stanowić ich kontynuację i uzupełnienie. Zlokalizowana jest przede wszystkim wzdłuż ciągów komunikacyjnych. Nie wyznacza się nowych terenów oderwanych od istniejących struktur osadniczych, które tworzyłyby „wyspy” wśród niezabudowanych terenów rolnych.

Projektowana zabudowa i infrastruktura techniczna nie powinna powodować zmian stosunków wodnych. Nie nastąpi ingerencja w ciek lub inne tereny wód powierzchniowych.

Planowana zabudowa oparta będzie o niewysokie budynki, które nie będą wymagały głębokiego posadawiania. Nie nastąpi ingerencja w podłoże, która mogłaby wpłynąć na wody podziemne.

Planowane zainwestowanie sytuuje się w odległości mniejsze niż 100 m od wód powierzchniowych (rz. Młynówka, Bóbr), jednak tereny inwestycyjne zostały przewidziane w Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego, dlatego zastosowanie ma przewidziany w ww. Rozporządzeniu wyjątek.

Nie przewiduje się wydobywania do celów gospodarczych skał, w tym torfu, oraz skamieniałości ze względu na brak ich występowania.

Nie nastąpi likwidacja naturalnych zbiorników wodnych, starorzeczy i obszarów wodno-błotnych ze względu na brak takich struktur w przestrzeni omawianego obszaru.

Ocenia się zatem, że wprowadzenie zagospodarowania na wybranych terenach rolnych nie będzie wywoływało negatywnego wpływu na cenne z punktu widzenia funkcjonowania Parku Krajobrazowego elementy przyrodnicze i krajobrazowe.

Specjalny obszar ochrony siedlisk „Rudawy Janowickie” PLH020011 oraz specjalny obszar ochrony siedlisk „Góry i Pogórze Kaczawskie” (PLH020037)

Uznaje się, że realizacja postanowień projektu omawianego dokumentu nie powinna powodować wystąpienia negatywnych oddziaływań o charakterze znaczącym w odniesieniu do chronionych gatunków zwierząt oraz siedlisk przyrodniczych znajdujących się w obrębie ostoi. Planowane zagospodarowanie nie powinno wywierać wpływu na zachowanie struktur i procesów ekologicznych niezbędnych dla trwałości i prawidłowego funkcjonowania siedlisk przyrodniczych oraz populacji gatunków stanowiących przedmioty ochrony obszarów Natura 2000.

W planie miejscowym podkreśla się położenie w obrębie obszarów Natura 2000. Określa się, że obowiązują tu przepisy odrębne, mianowicie przepisy ustawy o ochronie przyrody oraz aktów prawnych powołujących lub określających sposób funkcjonowania obszar chroniony.

W obrębie obszaru Natura 2000 “Rudawy Janowickie” znajdują się tereny z załączników nr 2 (rejon elektrowni wodnej na rzece Młynówka wraz z rozwojem funkcji usługowej), nr 5

(planowany teren zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej) i nr 7 (teren zabudowy mieszkaniowej, zieleń naturalna i lasy).

Obszar Natura 2000 „Góry i Pogórze Kaczawskie” znajduje się w zasięgu terenu położonego w obrębie Pastewnik (załącznik nr 1) gdzie zaplanowano tereny mieszkaniowe i teren łąk i pastwisk.

Na większości terenów wskazanych do zainwestowania nie znajdują się siedliska przyrodnicze lub ostoje ważne dla przebywania chronionych gatunków zwierząt. Są to tereny rolne, gdzie nie występują tu zadrzewienia lub zakrzewienia śródpolne, nawodne i przydrożne. Większość miejsc występowania siedlisk nie jest objęta zainwestowaniem i zostaje zachowana. Nie wystąpi zatem zagrożenie ich zniszczenia lub fragmentacji.

Jedynie w obrębie Pastewnik w zasięgu części siedliska łąk użytkowanych ekstensywnie zaplanowano teren zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej o powierzchni 0,51 ha (ostoja „Góry i Pogórze kaczawskie”). Powierzchnia fragmentu siedliska kolidującego z planowanym terenem mieszkaniowym wynosi 0,32 ha, co stanowi 0,175 % ogólnej powierzchni siedliska w ostoi (całkowita powierzchnia siedliska na tym obszarze wynosi 1827,28 ha – dane ze standardowego formularza danych, aktualizacja 11.2024). Utrata tak niewielkiej powierzchni nie będzie powodować znacząco negatywnego oddziaływania na omawiane siedlisko.

W obrębie terenów mieszkaniowych zaprojektowano strefy ograniczonego zagospodarowania wolne od zabudowy (zakaz sytuowania budynków), które będą mogły być zagospodarowane zielenią lub pozostaną w dotychczasowym zagospodarowaniu. W ramach zabudowy mieszkaniowej zaprojektowano niskie budynki, wolnostojące lub w zabudowie bliźniaczej o niewielkiej intensywności i stosunkowo dużym udziałem powierzchni biologicznie czynnej. Ekstensywna zabudowa nie będzie wywierać negatywnego oddziaływania na środowisko.

Brak jest zbiorników wodnych, nie przepływają przez te tereny cieki. Zagospodarowanie zaplanowano poza korytarzami ekologicznymi ciągnącymi się wzdłuż dolin rzecznych, w szczególności doliną Bobru.

Obszar Natura 2000 „Rudawy Janowickie” jest ostoją nietoperzy, których populację stwierdzono w lasach. Nie nastąpi zmniejszenie powierzchni siedlisk leśnych na skutek planowanego zainwestowania. Nie przewiduje się wycinki lasów.

Projekt planu miejscowego nie stoi w sprzeczności z planami zadań ochronnym dla ww. obszarów Natura 2000. Nie nastąpi ingerencja w miejsca przyrodniczo cenne.

Uznaje się, że realizacja postanowień projektu omawianego dokumentu nie będzie powodować wystąpienia negatywnych oddziaływań o charakterze znaczącym w odniesieniu do chronionych gatunków zwierząt i siedlisk przyrodniczych. Planowane zagospodarowanie, przy podjęciu działań minimalizujących, nie powinno wywierać wpływu na zachowanie struktur i procesów ekologicznych niezbędnych dla trwałości i prawidłowego funkcjonowania siedlisk przyrodniczych oraz populacji gatunków stanowiących przedmioty ochrony obszaru Natura 2000.

Zgodnie z przyjętą w prognozie metodyką, opisane oddziaływanie można ocenić w następujący sposób:

- pod względem bezpośredniości oddziaływania – bezpośrednie;
- pod względem okresu trwania oddziaływania – długoterminowe;
- pod względem częstotliwości oddziaływania – stałe;
- pod względem charakteru zmian – bez znaczenia;
- pod względem zasięgu oddziaływania – miejscowe;
- pod względem trwałości przekształceń – odwracalne;
- pod względem intensywności przekształceń – bez znaczenia.

4.5. Kompleksowa ocena skutków wpływu ustaleń MPZP na środowisko

Opisane w tekście oddziaływanie na poszczególne komponenty środowiska, zgodnie z założeniami przyjętymi w rozdziale 1.2, przedstawiono poniżej w formie tabelarycznej.

Funkcje o pozytywnym wpływie na środowisko (Tabela 2)

Tereny zieleni oraz wód powierzchniowych mają pozytywne oddziaływanie na środowisko przyrodnicze, a także środowisko życia mieszkańców. Tereny te mają istotne znaczenie dla zachowania walorów przyrodniczych i krajobrazowych gminy. Zieleń wysoka tworzy powierzchnię pochłaniającą zanieczyszczenia atmosferyczne, wytwarzającą tlen i retencjonującą część opadów atmosferycznych. Ponadto wpływa korzystnie na klimat lokalny na terenach rolnych i zabudowanych. Stanowi schronienie dla zwierząt oraz miejsce wzrostu dziko występujących roślin. Wody płynące wraz z obudową biologiczną tworzą lokalny korytarz ekologiczny umożliwiając przemieszczanie się gatunków.

Tab. 2. Zróżnicowanie skutków oddziaływania na poszczególne elementy środowiska - tereny zieleni i wód.

Oddziaływanie na:	Oddziaływanie pod względem:						
	bezpośredniość	okresu trwania	częstotliwości	charakteru zmian	zasięgu	trwałości przekształceń	intensywność i przekształceń
świat przyrody i bioróżnorodność	bezpośrednie	długoterminowe	stałe	pozytywne	miejscowe, lokalne	odwracalne	zauważalne
gleby i powierzchnię terenu	bezpośrednie	długoterminowe	stałe	pozytywne	miejscowe i lokalne	odwracalne	duże
powietrze atmosferyczne	bezpośrednie	długoterminowe	stałe	pozytywne	miejscowe i lokalne	odwracalne	duże
klimat lokalny	bezpośrednie	długoterminowe	stałe	pozytywne	miejscowe	odwracalne	duże
klimat akustyczny	bez znaczenia	bez znaczenia	stałe	pozytywne	miejscowe	bez znaczenia	zauważalne
wody	bezpośrednie	długoterminowe	stałe	pozytywne	miejscowe i lokalne	odwracalne	zauważalne
krajobraz i zabytki	bezpośrednie	długoterminowe	stałe	pozytywne	miejscowe	odwracalne	zauważalne
ludzi	bezpośrednie	długoterminowe	stałe	pozytywne	miejscowe	bez znaczenia	zauważalne

Funkcje powodujące przekształcenia w środowisku i krajobrazie, skutkujące emisją hałasu, zanieczyszczeń do atmosfery i wód (Tabela 3)

Istniejące i planowane tereny zabudowane, a także tereny komunikacji będą miały zróżnicowany wpływ na środowisko. Ustalenia omawianego dokumentu w zakresie ochrony środowiska i wyposażenia terenów w infrastrukturę techniczną pozwolą na zminimalizowanie negatywnego oddziaływania planowanych funkcji na jakość wód i powietrze atmosferyczne. Rozwój wymienionych funkcji przyczyni się do zmniejszenia powierzchni biologicznie czynnej i utraty walorów produkcyjnych gleb. Funkcjonowanie nowych terenów wiąże się z większym poborem wody oraz odprowadzaniem ścieków i odpadów. Przewiduje się pozostawienie powierzchni biologicznie czynnej na działkach budowlanych, co stwarza duże możliwości w zakresie kształtowania terenów zieleni urządzonej. Spodziewać się będzie można nasadzeń ozdobnych gatunków drzew i krzewów. Wprowadzenie zabudowy przyczyni się do nieznacznego przekształcenia morfologii terenu. Możliwa jest likwidacja części terenów zieleni.

Tab. 3 Zróżnicowanie skutków oddziaływania na poszczególne elementy środowiska - istniejące i planowane tereny zabudowane, w tym elementy systemu komunikacyjnego.

Oddziaływanie na:	Oddziaływanie pod względem:						
	bezpośredniość	okresu trwania	częstotliwości	charakteru zmian	zasięgu	trwałości przekształceń	intensywności przekształceń
świat przyrody i bioróżnorodność	bezpośrednie i pośrednie	długoterminowe	stałe	negatywne	miejscowe i lokalne	nieodwracalne	zauważalne
gleby i powierzchnię terenu	bezpośrednie	długoterminowe i krótkoterminowe	stałe	negatywne	miejscowe	nieodwracalne	zauważalne
powietrze atmosferyczne	bezpośrednie i wtórne	długoterminowe i krótkoterminowe	stałe i chwilowe	negatywne	miejscowe i lokalne	możliwe do rewaloryzacji	zauważalne
klimat lokalny	bezpośrednie	długoterminowe	stałe	bez znaczenia	miejscowe i lokalne	częściowo odwracalne	nieznaczące
klimat akustyczny	bezpośrednie	długoterminowe i krótkoterminowe	stałe	negatywne	miejscowe, lokalne	odwracalne	zauważalne
wody	pośrednie	długoterminowe	stałe	negatywne	miejscowe, lokalne i ponadlokalne	częściowo odwracalne	nieznaczące
krajobraz i zabytki	bezpośrednie i pośrednie	długoterminowe	stałe	pozytywne i negatywne	miejscowe	nieodwracalne	zauważalne
ludzi	bezpośrednie i pośrednie	długoterminowe	stałe	pozytywne	miejscowe i lokalne	częściowo odwracalne	zauważalne

5. Metody analizy realizacji postanowień projektu planu

Przewidywane metody analizy realizacji postanowień projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego pod kątem wpływu na środowisko mogą się odnosić do przestrzegania ustaleń dotyczących przeznaczenia terenu, ukształtowania zabudowy i zagospodarowania terenu, ustaleń dotyczących wyposażenia w infrastrukturę techniczną, ochrony i kształtowania środowiska i ładu przestrzennego, ochrony dziedzictwa kulturowego i zabytków. Skutki realizacji planu podlegają badaniom w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska. Monitoring poszczególnych komponentów środowiska (m. in. jakości powietrza atmosferycznego, klimatu akustycznego, jakości wód, jakości gleb, promieniowania elektromagnetycznego) prowadzi Główny Inspektorat Ochrony Środowiska, Państwowy Instytut Geologiczny, organ administracji samorządowej, zgodnie z ustawą Prawo ochrony środowiska oraz ustawą Prawo wodne. W przypadku planu będącego przedmiotem niniejszej analizy skutki realizacji postanowień projektowanego dokumentu powinny dotyczyć przede wszystkim jakości powietrza, klimatu akustycznego, gleb oraz zmian w strukturze użytkowania gruntów.

Częstotliwość przeprowadzania analiz powinna być uwarunkowana częstotliwością badania aktualności kierunków polityki przestrzennej, zawartych w planach, programach i studiach oraz w aktach prawa miejscowego. Zgodnie z art. 32 ust. 2 ustawy o planowaniu i

zagospodarowaniu przestrzennym, wyniki omawianych analiz powinny być przekazywane co najmniej raz w czasie trwania kadencji Rady Gminy. Proponuje się zatem, aby analizy dotyczące ochrony środowiska były przeprowadzane również z taką częstotliwością.

6. Przedstawienie rozwiązań mających na celu zapobieganie, ograniczenie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko

W celu ograniczenia lub eliminacji niekorzystnego wpływu na środowisko będącego efektem realizacji planu miejscowego należy uwzględnić:

- konieczność dotrzymania wszelkich obowiązujących norm dotyczących ochrony poszczególnych komponentów środowiska, w szczególności w zakresie klimatu akustycznego i wód podziemnych;
- stosowanie do ogrzewania proekologicznych źródeł energii, stosowanie urządzeń grzewczych o wysokiej sprawności i niskim stopniu emisji;
- odprowadzanie ścieków do sieci kanalizacyjnej;
- ograniczenie uciążliwości do granic działki inwestora,
- wyposażenie zainwestowanych terenów w zieleni,
- zachowanie cennych przyrodniczo terenów leśnych.

Uznaje się, że przyjęte w planie miejscowym rozwiązania nie będą powodować negatywnych oddziaływań o charakterze znaczącym na środowisko oraz jakość życia i zdrowie mieszkańców gminy. Nie przedstawia się zatem dodatkowych rozwiązań mających na celu zapobieganie, ograniczenie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko.

Do rozwiązań służącym ochronie środowiska, które zawiera opisywany projekt MPZP należą:

- obowiązek utworzenia powierzchni biologicznie czynnej na działkach budowlanych;
- dopuszczenie odprowadzania ścieków do sieci kanalizacyjnej;
- dopuszczenie wykorzystania energii odnawialnej;
- objęcie ochroną klimatu akustycznego terenów zabudowy mieszkaniowej poprzez określenie dopuszczalnych poziomów dźwięku w środowisku.

7. Przedstawienie rozwiązań alternatywnych do rozwiązań zawartych w projekcie MPZP

W zakresie rozwiązań alternatywnych proponuje się – na terenach planowanego zainwestowania – podniesienie wskaźnika powierzchni biologicznie czynnej w obrębie działek budowlanych.

8. Analiza i ocena celów ochrony środowiska ustanowionych na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym istotnych z punktu widzenia projektowanego dokumentu

Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego jest aktem prawnym, który stanowić może narzędzie do realizacji celów ochrony środowiska zawartych w odrębnych dokumentach.

Dokumenty na szczeblu międzynarodowym

Do najważniejszych dokumentów zaliczyć należy:

Dyrektywy Unii Europejskiej:

- 98/83/WE z dnia 3 listopada 1998 r. w sprawie jakości wód przeznaczonych do spożycia przez ludzi,
- Ramowa Dyrektywa Wodna: Dyrektywa 2000/60/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 23 października 2000 r. ustanawiająca ramy wspólnotowego działania w dziedzinie polityki wodnej z późniejszymi zmianami,
- Dyrektywy 98/15/EC z 27 lutego 1998 r. dot. wprowadzania zanieczyszczeń do wód,
- Ramowa Dyrektywa Odpadowa: Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2008/98/WE z dnia 19 listopada 2008 r. w sprawie odpadów oraz uchylająca niektóre dyrektywy z późniejszymi zmianami,
- Dyrektywy 92/43/EWG z 21 maja 1992 r. (z późn. zm.) w sprawie ochrony siedlisk naturalnych oraz dzikiej fauny i flory oraz Dyrektywy 79/409/EWG z 2 kwietnia 1979 r. o ochronie ptaków, będąca podstawą tworzenia Europejskiej Sieci Ekologicznej

NATURA 2000.

Umowy międzynarodowe:

- porozumienia między Min. OŚZNiL RP a Państwowym Komitetem Republiki Białoruś ds. Ekologii o współpracy w dziedzinie ochrony środowiska z 1992 r.,
- porozumienia między Min. OŚZNiL a Min. Leśnictwa Republiki Białoruś z 1995 r. dot. m.in. rozwoju ochrony cennych ekosystemów, gospodarki wodnej WZŚ i łąk żywnościowych,
- porozumienia między Min. OŚZNiL RP a Departamentem OŚ Republiki Litewskiej z 24.01.1992 r. o współpracy w dziedzinie ochrony środowiska,

Dokumenty na szczeblu krajowym

Do dokumentów o randze krajowej należą m.in.:

- II Polityka ekologiczna państwa, która nawiązuje do priorytetowych kierunków działań określonych w VI Programie działań Unii Europejskiej w dziedzinie środowiska. Dokument ten wskazuje narzędzia ochrony środowiska, a także problemy związane ze współpracą międzynarodową ze szczególnym uwzględnieniem UE. Swoje cele i zakres działań wyznacza w trzech horyzontach czasowych: do roku 2002, do roku 2010 i do roku 2025.
- Polityka ekologiczna państwa 2030 - strategia rozwoju w obszarze środowiska i gospodarki wodnej.
- Krajowa strategia ochrony i umiarkowanego użytkowania różnorodności biologicznej wraz z Programem działań mówi o zachowaniu całej rodzimej przyrody, bez względu na jej formę użytkowania oraz stopień jej przekształcenia lub zniszczenia.
- Krajowy Program Oczyszczania Ścieków Komunalnych jest programem inwestycji rozbudowy systemów oczyszczalni ścieków w sektorze komunalnym. Program pozwoli na wyeliminowanie nieoczyszczonych ścieków (pochodzących ze źródeł miejskich i aglomeracji) z wód powierzchniowych. Dokument dotyczy także poprawy jakości wód powierzchniowych, będących potencjalnym źródłem poboru ujęć komunalnych. Zamierzeniem Programu jest również pobudzenie inicjatyw lokalnych (nowe miejsca pracy) oraz pełne dostosowanie do wymogów Unii Europejskiej w zakresie wyposażenia w system oczyszczalni ścieków i kanalizacji.

Biorąc pod uwagę specyfikę planu miejscowego najistotniejsze cele wymienionych dokumentów odnoszą się do ochrony środowiska przyrodniczego i bioróżnorodności. Przeprowadzona w poprzednich rozdziałach analiza wykazała brak negatywnych oddziaływań o charakterze znaczącym na środowisko przyrodnicze obszaru planu i terenów do niego przyległych. W omawiany projekcie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego główne cele ochrony środowiska w planowaniu przestrzennym zostały uwzględnione m. in. w następująca:

- w zakresie ochrony wód - odprowadzanie ścieków do sieci kanalizacji;
- w zakresie ochrony przed hałasem – ustalenie maksymalnych dopuszczalnych poziomów dźwięku na terenach zabudowy mieszkaniowej;
- w zakresie różnorodności biologicznej – m.in. poprzez obowiązek pozostawienia części działek budowlanych jako tereny biologicznie czynne, wyodrębnienie terenów leśnych z zakazem zabudowy;
- w zakresie informacji o środowisku oraz komunikacji pomiędzy wszystkimi stronami zaangażowanymi w ochronę środowiska – poprzez realizację planowania zgodnie z trybem strategicznej oceny oddziaływania na środowisko.

Wszelkie akty prawne oraz pośrednio dokumenty związane z polityką przestrzenną i polityką ekologiczną państwa są zgodne z przepisami prawa międzynarodowego oraz ratyfikowanymi umowami międzynarodowymi. W szczególności dostosowywane są również do prawa Unii Europejskiej i polityk przyjętych przez kraje wspólnoty. Poszczególne dyrektywy unijne (np. Dyrektywa Siedliskowa, Dyrektywa Ptasia, Dyrektywa Wodna) transponowane są do prawodawstwa polskiego i mają odzwierciedlenie w wiążących aktach prawnych.

9. Streszczenie

Celem sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego jest odpowiedź na wnioski właścicieli zgłaszających potrzeby inwestycyjne oraz lokalnych społeczności wyrażających obawy dotyczące ochrony środowiska, przyrody i krajobrazu, a tym samym dokonanie korekty ustaleń dotychczas obowiązującego na tych terenach planu miejscowego, w dostosowaniu do obecnej polityki przestrzennej gminy wyrażonej w Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Marciszów. Jak również pozostałe ujęte w niniejszym uzasadnieniu kwestie związane z zasadami kształtowania polityki przestrzennej na obszarze.

Obszar opracowania tworzy siedem jednostek przestrzennych położonych w następujących obrębach: nr 1 – Pastewnik; nr 2, 3, 5 – Ciechanowice; nr 4 – Pustelnik; Domanów; nr 6 – Pustelnik; nr 7 – Wieściszowice.

Projekt planu został sporządzony zgodnie z przepisami ochrony środowiska. Z punktu widzenia uwarunkowań ekofizjograficznych nie ma większych przeszkód dla wprowadzania nowej zabudowy i zagospodarowania na przedmiotowym terenie. Podłoże geologiczne i ukształtowanie terenu nie tworzy przeszkód dla lokalizacji obiektów inżynierskich. Środowisko cechuje się poprawnym stanem, jest odporne na degradację i zachowuje zdolność do regeneracji. Niekorzystne z punktu widzenia środowiska jest zmniejszenie powierzchni biologicznie czynnej oraz możliwa wycinka części zieleni porastającej tereny rolne.

Omawiany projekt jest zgodny z polityką przestrzenną nakreśloną w Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Marciszów. Opisane powyżej rozwiązania w zakresie ochrony środowiska uznaje się za skuteczne i zgodne z przepisami prawa dotyczącymi ochrony środowiska.

Efektywne i pełne wdrożenie ustaleń miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego powinno stanowić wystarczające zabezpieczenie przed potencjalnymi negatywnymi, przyszłymi zmianami w środowisku.

10. Spis literatury

1. Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Marciszów.
2. Program Ochrony Środowiska dla Powiatu Kamiennogórskiego, Kamienna Góra 2004.
3. Informacje o stanie środowiska w województwie dolnośląskim publikowane przez Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska we Wrocławiu.
4. Roczna ocena jakości powietrza w województwie dolnośląskim raport wojewódzki za rok 2023, Główny Inspektorat Ochrony Środowiska Regionalny Wydział Monitoringu Środowiska we Wrocławiu, Wrocław 2024.
5. Centralny Rejestr Form Ochrony Przyrody <https://crfop.gdos.gov.pl/CRFOP/index.jsf>.
6. Geoserwis Generalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska <https://geoserwis.gdos.gov.pl/mapy/>.
7. Dolnośląska Infrastruktura Informacji Przestrzennej <https://geoportal.dolnyslask.pl/imap/>.
8. Mapy zamieszczone na stronie internetowej <http://mapy.geoportal.gov.pl/imap/>.
9. Mapy zamieszczone na stronie internetowej <https://polska.e-mapa.net/>.
10. Informacje zamieszczone w serwisie internetowym Państwowego Instytutu Geologicznego <https://geolog.pgi.gov.pl/>.
11. Mapa stanu jednolitych części wód podziemnych (JCWPd) wg podziału na 172 obszary udostępniona na portalu Głównego Inspektoratu Ochrony środowiska <http://mjwp.gios.gov.pl>.
12. Akty prawne pozyskane ze strony internetowej <http://isip.sejm.gov.pl/>.

OŚWIADCZENIE

Oświadczam, że posiadam uprawnienia do sporządzania prognoz oddziaływania na środowisko (wykształcenie kierunkowe, ponad 5-letnie doświadczenie w sporządzaniu prognoz), zgodnie z wymogami art. 74a ust. 2 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko.

Jestem świadomy odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia.

Rafał Odachowski

